

VOORSTEL AAN: ALGEMEEN BESTUUR

Vergaderdatum: 8 april 2026

Agendapunt nr: 7

Kenmerk: Voorstel001422

Status: Ter vaststelling

Opsteller: Suzanne Roijackers

Namens: Fred Heerink / Grietje Sweertman

<i>Route besluitvorming</i>	<i>Vergadering d.d.</i>
DB VRD	25 maart 2026
AB VRD	8 april 2026

Bijlage(n): Overzicht zienswijzen gemeenteraden

Onderwerp

Eerste begrotingswijziging 2026

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

1. Op basis van de zienswijzen in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2026 op de volgende onderdelen:
 - a) Een **eenmalige** bijdrage voor de programmafinanciering Weerbaar Drenthe van € 390.000.
 - b) Een **eenmalige** bijdrage voor de bezuiniging op de Rijksbijdrage BDUR van € 790.000.
 - c) De organisatie van de brandweer **structureel** te versterken met een eerste investering in begeleiding van vrijwilligers met een bedrag van € 300.000.
 - d) **Structurele** uitbreiding van de capaciteit van de GHOR met een bedrag van € 138.000.
 - e) Een **eenmalige** bijdrage van €50.000 voor herstel en onderhoud van het vakbekwaamheidsprogramma van de GHOR.

Besluit

Paraaf:

Datum:

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Inleiding

Begrotingswijziging 2026

Rijksbezuiniging

Tijdens het opstellen van de begroting 2026 hebben wij gemeld dat een potentiële bezuiniging van 10% op de rijksbijdrage BDUR niet verwerkt was in onze begroting. De hoop was dat deze bezuiniging zou worden teruggedraaid. Inmiddels is duidelijk dat dit niet is gelukt. Dat betekent dat wij het jaar gestart zijn met een niet sluitende begroting. Het is onmogelijk om dit tekort zelf op te vangen, dat zet de hulpverleningstaak van de VRD ernstig onder druk. Wij kunnen niet anders dan aan de 12 gemeenten een **eenmalige** bijdrage voor deze bezuiniging op de rijksbijdrage BDUR van € 790.000 te vragen. We snappen dat we hiermee gemeenten laten opdraaien voor een bezuiniging van het Rijk. Er is daarom gekozen voor een eenmalige bijdrage, daarnaast blijven we erop aandringen via het Veiligheidsberaad dat deze bezuiniging wordt teruggedraaid. Indien de BDUR bezuiniging standhoudt zullen wij deze alsnog moeten verwerken in de ontwerpbegroting 2027.

Weerbaar Drenthe 'Met mekaar, veur mekaar'

In Drenthe hebben we een gezamenlijke aanpak op het vergroten van weerbaarheid afgesproken. De inzet op dat thema kleurt 2026 en 2027. Dit vraagt om een forse inspanning van gemeenten en de VRD.

Het kabinet maakt vanaf 2027 voor versterking van de weerbaarheid een bedrag van structureel € 25 miljoen vrij. Daarnaast komt € 35 miljoen beschikbaar voor noodsteunpunten. In de aanloopfase is in 2025 € 5 miljoen en voor 2026 € 10 miljoen beschikbaar.

In het algemeen bestuur van de VRD hebben wij een gezamenlijke aanpak voor weerbaarheid afgesproken. Hierover is in november een informerende raadsbrief gestuurd. De rijksmiddelen voor weerbaarheid zijn in 2026 onvoldoende om ons gezamenlijke programma te dekken. Kosten binnen die programma zitten in versterking van de bedrijfscontinuïteit van de VRD, investeren op bewustwording en inrichting van noodinfrastructuur. De helft van ons programmabudget in 2026 wordt gedekt met rijksmiddelen, voor de andere helft doen wij een beroep op de Drentse gemeenten. Wij vragen om een **eenmalige** bijdrage voor de programmafianciering Weerbaar Drenthe van € 390.000. Vanaf 2027 zijn de programmakosten wel gedekt.

Ondersteuning brandweervrijwilligers

Voor de ondersteuning van brandweervrijwilligers is een grote urgentie tot investering. Wij zouden al in 2026 stappen willen gaan zetten. Om de organisatie van de brandweer **structureel** te versterken vragen we een investering in begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers met een bedrag van € 300.000.

Het extra budget is bedoeld voor aanvullende ondersteuning van (vrijwillige) postleiding van brandweerposten. Zij vervullen een spilfunctie binnen de brandweer in de vitaliteit en veranderkracht van de brandweer. De investering wordt gebruikt om de bestaande ondersteuning te versterken met 2 fte en ruimte te bieden voor trainingen, cursussen en andere begeleiding aan de postleiding.

Versterking GHOR

De GHOR bereidt de gezondheidszorg en de samenleving voor op rampen, crises en dreigingen die zorgsystemen kunnen ontwrichten. Naast deze wettelijke opdracht groeit de rol als adviseur en coördinator in een steeds complexer veld, van evenementenveiligheid tot de weerbaarheid van vitale processen in de Drentse gezondheidszorg. In een wereld waarin risico's snel veranderen, is een stevige en wendbare GHOR-organisatie essentieel.

De GHOR schiet al lange tijd tekort om alle wettelijke en maatschappelijke taken op een goede manier uit te voeren. De druk op medewerkers is te hoog en leidt tot overbelasting. Kwaliteit, vakbekwaamheid en paraatheid van crisisfunctionarissen staan onder druk. Daarom wordt een **structurele** bijdrage gevraagd van € 138.000 voor een eerste uitbreiding van de capaciteit van GHOR met 1 fte. Daarnaast wordt een **eenmalige** bijdrage van € 50.000 gevraagd voor herstel en onderhoud van het vakbekwaamheidsprogramma.

Argumenten

2.1 Het AB VRD heeft op 12 december 2025 ingestemd met voorliggende begrotingswijziging.

In die vergadering is steun uitgesproken voor de begrotingswijziging en de opdeling in een aantal incidentele en aantal structurele investeringen.

2.2 *De zienswijzen van gemeenten bieden voldoende steun om tot vaststelling over te gaan.*

- Vijf gemeenten besloten geen zienswijze in te dienen.
- Twee gemeenten kwamen tot een positieve zienswijze.
- Twee gemeenten diende een negatieve zienswijze in.
- Drie gemeenten hebben een inhoudelijke zienswijze gegeven.

Meerdere gemeenten uiten hun verontwaardiging over de korting op de BDUR die het Rijk heeft doorgevoerd.

Eén gemeente geeft aan niet akkoord te gaan met de eenmalige bijdrage voor 2026 voor programma weerbaarheid.

Eén gemeente geeft aan niet akkoord te gaan met de structurele en incidentele bijdragen voor 2026, met uitzondering van de reparatie van de BDUR korting.

1.1 *Vooraf toezenden van reactie aan raden conform WGR*

In artikel 35 lid 6 van de WGR is vastgelegd dat het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis stelt van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Kanttekeningen

2.1 Veel partijen doen een beroep bij gemeenten op extra geld

We zijn ons bewust dat een vraag om investering voor gemeenten lastig kan zijn. Om de continuïteit van de organisatie te waarborgen, zien wij echter geen andere weg.

Financiën

		Begroting	BDUR	Weerbaarheid	Brandwee- zorg	GHOR	1e Wijziging 2026	Aangepaste Begroting
		2026						2026
Bedragen * 1000								
Programma Brandweezorg								
Baten	Saldo	272					0	272
lasten	Saldo	-27.313			-300		-300	-27.613
Totaal programma Brandweezorg		-27.041	0	0	-300	0	-300	-27.341
Programma Crisisbeheersing								
Baten	Saldo	2.056	-195				-195	1.861
Lasten	Saldo	-2.380					0	-2.380
Totaal programma Crisisbeheersing		-325	-195	0	0	0	-195	-520
Programma GHOR								
Baten	Saldo	0					0	0
lasten	Saldo	-1.605				-188	-188	-1.793
Totaal programma GHOR		-1.605	0	0	0	-188	-188	-1.793
Programma Bedrijfsvoering								
Baten	Saldo	2.321					0	2.321
lasten	Saldo	-12.250		-390			-390	-12.640
Totaal programma Bedrijfsvoering		-9.929	0	-390	0	0	-390	-10.319
Dekkingsbronnen								
Gemeentelijke bijdrage		33.973	790	390	300	188	1.668	35.641
Rijksbijdrage (Bdur)		6.110	-595				-595	5.515
Overige dekkingsmiddelen		707					0	707
Lasten		-1.139					0	-1.139
Totaal aan dekkingsbronnen	Saldo	39.651	195	390	300	188	1.073	40.724
Saldo van lasten en baten								
Totaal baten	Saldo	45.439	0	390	300	188	878	46.317
Totaal lasten	Saldo	-44.687	0	-390	-300	-188	-878	-45.565
Resultaat voor bestemming		752	0	0	0	0	0	752
Mutatie reserves	B/L	-752					0	-752
Resultaat na bestemming		0	0	0	0	0	0	0

De voorgestelde wijziging van de begroting geeft de volgende verhoging van de gemeentelijke bijdrage:

Gemeente	Aandeel	Bijdrage
Aa en Hunze	5,7	95.851
Assen	11,9	198.016
Borger-Odoorn	5,4	90.584
Coevorden	8,0	133.626
De Wolden	4,9	81.703
Emmen	25,1	418.110
Hoogeveen	9,6	160.771
Meppel	6,1	101.010
Midden Drenthe	7,1	118.779
Noordenveld	5,9	98.129
Tynaarlo	5,8	96.610
Westerveld	4,5	74.810
Totaal	100	1.668.000

Communicatie

Nadat het AB VRD op 8 april 2026 het besluit genomen heeft over de begrotingswijziging, worden de gemeenteraden hierover geïnformeerd.

Uitvoering

Evaluatie

Niet van toepassing.

Gemeente	Zienswijze / reactie	Voorgesteld antwoord
Noordenveld	18 februari 2026 besloten om geen zienswijze in te dienen.	-
Meppel	19 februari 2026 besloten om geen zienswijze in te dienen.	-
Aa en Hunze	19 februari 2026 besloten om geen zienswijze in te dienen.	-
Assen	Als ingekomen stuk aangeboden met voorstel kennis te nemen van de brief.	-
Tynaarlo	3 maart 2026 besloten om geen zienswijze in te dienen.	-
De Wolden	<p>20 februari besloten een zienswijze in te dienen:</p> <p>Wij zijn ons ervan bewust dat door de geopolitieke en maatschappelijke ontwikkelingen de gemeenten samen met de VRD een belangrijke rol te vervullen hebben in o.a. Weerbaarheid en dat wij op deze ontwikkelingen voorbereid moeten zijn. Echter heeft het Rijk de keuze gemaakt om te bezuinigen op de rijksbijdrage BDUR, terwijl gemeenten in 2026 financieel minder budget tot hun beschikking hebben. Wij roepen u dan ook op, om bij het Rijk te blijven pleiten om deze bezuiniging terug te draaien en bij een nieuw kabinet te (blijven) lobbyen.</p> <p>Daarnaast verzoeken wij u de bestemmingsreserves kenbaar te maken zodat wij hier inzicht in krijgen.</p>	<p>Lobby loopt vanuit Veiligheidsberaad richting kabinet.</p> <p>Een overzicht van bestemmingsreserves staat op de bestuurlijke agenda.</p>
Westerveld	<p>17 februari 2026 besloten een zienswijze in te dienen:</p> <p>Als gemeenteraad zien wij dat de wereld verandert en dat wij als Drenthe en als veiligheidsregio voorbereid moeten zijn op diverse situaties. Ook begrijpen wij dat dit kosten met zich meebrengt voor de gemeente Westerveld. Echter als gemeente hebben wij zelf te maken met een financiële druk, waardoor wij ook erg kritisch kijken naar de uitgaven.</p> <p>Wij roepen dan ook de VRD op, om ook kritisch naar haar eigen uitgaven te kijken. Ook gezien de actualiteiten</p>	<p>In aanloop naar de begrotingswijziging is kritisch gekeken naar uitgaven. De VRD blijft dit ook doen.</p>

	<p>rondom weerbaarheid en met name de korting vanuit het Rijk begrijpen wij deze incidentele uitzettingen. Mede doordat de korting al was aangekondigd vanuit de VRD middels de aanbiedingsbrief van de begroting 2026. Echter zijn wij als raad teleurgesteld dat het Rijk deze keuze maakt in deze huidige tijd. Daarom roepen wij de VRD op, om bij de landelijke overheid te blijven pleiten om de korting op de Veiligheidsregio's ongedaan te maken. Ten slotte zien wij de noodzaak van de investeringen, maar roepen de VRD op om zelfkritisch te blijven.</p>	<p>Lobby loopt vanuit Veiligheidsberaad richting kabinet.</p>
Emmen	<p>19 februari besloten om de Begrotingswijziging 2026 van de VRD te voorzien van een positief advies.</p> <p>De raad acht het van groot belang dat deze kerntaken robuust en toekomstbestendig kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>Tegelijkertijd spreekt de gemeenteraad nadrukkelijk zijn zorg én verontwaardiging uit over de wijze waarop de hieruit voortvloeiende financiële druk bij gemeenten wordt neergelegd. Een substantieel deel van deze druk is het directe gevolg van een rijksbezuiniging op de BDUR-bijdrage. De raad acht het onwenselijk en bestuurlijk onjuist dat rijksbezuinigingen op het veiligheidsdomein worden afgewenteld op gemeenten, terwijl de bijbehorende opgaven onverminderd groot blijven.</p> <p>De gemeenteraad van Emmen roept het Veiligheidsberaad dan ook met klem op om bij de minister blijvend en met nadruk aan te dringen op het terugdraaien van deze bezuiniging. Indien de BDUR-bezuiniging (gedeeltelijk) wordt teruggedraaid, verwacht de raad dat dit transparant wordt verwerkt in de begroting van de Veiligheidsregio Drenthe.</p> <p>De raad acht het van groot belang dat de financiering van de veiligheidsregio in balans blijft met de verantwoordelijkheden die daar tegenover staan, zodat gemeenten niet</p>	<p>Lobby loopt vanuit Veiligheidsberaad richting kabinet.</p>

	<p>structureel worden geconfronteerd met financiële consequenties van rijksbeleid waarop zij geen directe invloed hebben.</p>	
<p>Midden-Drenthe</p>	<p>5 maart 2026 besloten om een zienswijze in te dienen.</p> <p><u>Onvoorziene verhogingen</u></p> <p>De gemeentelijke begroting voor 2026 is reeds vastgesteld. De verhoging van de incidentele bijdragen, evenals de structurele bijdragen, waren niet voorzien en derhalve ook niet meegenomen in de begroting. De timing van de begrotingswijziging is daarmee erg ongelukkig. Het doorvoeren van aanvullende lasten betekent dat er op andere onderwerpen (meer) bezuinigd moet worden of dat geplande investeringen niet kunnen worden gerealiseerd.</p> <p>Daarbij is de korting op de BDuR niet teruggedraaid en wordt dit doorberekend aan de gemeentes. Wij zijn van mening dat bezuinigingen vanuit het Rijk niet bij gemeenten zouden moeten worden neergelegd. Immers, heeft de gemeente eveneens te maken met een forse bezuinigingsopgave.</p> <p>Onze oproep aan de Veiligheidsregio Drenthe is dan ook om in gesprek te blijven met het kabinet om de korting op de BDuR terug te draaien. Er wordt immers steeds meer verwacht van de veiligheidsregio's, onder andere op het gebied van een weerbare samenleving en investeringen in de bevolkingszorg. Deze toenemende opgaven staan haaks op de opgelegde bezuinigingen.</p> <p><u>Financiële context</u></p> <p>Het werk van de brandweer, GHOR en de crisisorganisatie is van groot belang voor de samenleving en waarderen wij zeer. Echter, de financiële situatie van gemeenten is de komende jaren onzeker. Dit is een zorgelijke ontwikkeling en wij moeten ons daarom voorbereiden op jaren waarin we waarschijnlijk te maken krijgen met structurele financiële tekorten. Dit maakt</p>	<p>Het bestuur van de VRD heeft begrip voor de financieel lastige positie van de gemeente.</p> <p>Lobby loopt vanuit Veiligheidsberaad richting kabinet.</p>

	<p>het des te belangrijker om terughoudend te zijn met extra lasten buiten de afgesproken kaders.</p> <p><u>Zienswijze</u></p> <p>Gezien bovenstaande kan de gemeenteraad van Midden-Drenthe niet akkoord gaan met de voorgestelde begrotingswijziging 2026, voor zover deze betrekking heeft op de extra incidentele en structurele bijdragen buiten de reparatie van de BDuR-korting. De noodzaak voor robuustheid, ondersteuning van vrijwilligers en versterking van GHOR is inhoudelijk valide, maar de verhoging van de gemeentelijke bijdrage zorgt voor grote financiële uitdagingen.</p> <p>Wij verzoeken de VRD om te onderzoeken hoe op andere manieren gewerkt kan worden, zodat er geen extra investeringen nodig zijn. In uw brief wordt samenwerking, toepassing van AI en kennisgedreven werken benoemd. Wij zien graag dat deze mogelijkheden verder worden uitgewerkt om kosten te beperken.</p>	<p>Het is voor de VRD niet mogelijk om geen extra investeringen te doen. Het fundament van de organisatie moet verstevigd worden.</p>
Coevorden	<p>17 februari 2026 kennisgenomen van uw voorstel tot begrotingswijziging 2026 VRD en geven een positieve zienswijze.</p> <p>Het is te volgen dat de begroting niet sluitend is nu de Rijksbezuiniging wordt doorgezet. Ook wordt gezien dat de VRD zowel intern als extern voor uitdagingen staat. Dit is helder omschreven in de brief van de begrotingswijziging 2026. Daarom geeft de wijziging van de VRD de raad geen aanleiding voor het doen van voorstellen of het maken van opmerkingen op de voorliggende begrotingswijziging 2026.</p> <p>Wel wil de raad laten weten zich niet te kunnen vinden in het doorvoeren van de Rijkskorting van 10% via de BDUR waardoor de rekening doorgevoerd wordt naar gemeenten, zeker gezien de huidige geopolitieke situatie en de financiële situaties van gemeenten. Juist nu 'maatschappelijke weerbaarheid'</p>	

	<p>belangrijk is, wil de raad ageren tegen deze korting.</p> <p>Het bovenstaande in acht nemend, wetende dat de VRD hier geen aandeel in heeft, dient de raad van de gemeente Coevorden een positieve zienswijze in betreffende de begrotingswijzing 2026 van de VRD.</p>	
Hoogeveen	<p>19 februari 2026 besloten een zienswijze in te dienen:</p> <p>Wij zijn ons ervan bewust dat door de geopolitieke en maatschappelijke ontwikkelingen de gemeenten samen met de VRD een belangrijke rol te vervullen hebben in o.a. Weerbaarheid en dat wij op deze ontwikkelingen voorbereid moeten zijn. Echter heeft het Rijk de keuze gemaakt om te bezuinigen op de rijksbijdrage BDUR, terwijl gemeenten in 2026 financieel minder budget tot hun beschikking hebben. Wij roepen u dan ook op, om bij het Rijk te blijven pleiten om deze bezuiniging terug te draaien en bij een nieuw kabinet te (blijven) lobbyen.</p> <p>Met betrekking tot de gevraagde extra bijdragen gaan wij niet akkoord met de eenmalige bijdrage van € 390.000, -- voor het programma Weerbaar Drenthe. Wij gaan ervan uit dat dit programma op basis van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen wordt opgepakt. Zijn deze middelen pas in 2027 beschikbaar, dan kan pas vanaf 2027 met dit project mee gestart worden.</p> <p>Daarnaast verzoeken wij u de bestemmingsreserves kenbaar te maken zodat wij hier inzicht in krijgen.</p>	
Borger-Odoorn	<p>12 maart besloten een zienswijze in te dienen:</p> <p>Wij herkennen deze ongunstige timing. Feit is echter ook dat 2026 een verkiezingsjaar is, waarin nieuwe gemeenteraden en colleges gevormd gaan worden. Daar hebben wij in onze begroting 2026 rekening mee gehouden,</p>	

	<p>ten behoeve van een financieel gezonde overdracht. Uw huidige voorstel tast zo'n gezonde overdracht aan.</p> <p>Wij vinden de korting van het Rijk onbegrijpelijk in het licht van het toenemend beroep dat diezelfde rijksoverheid doet op de veiligheidsregio's bij het verwezenlijken van de eigen landelijke ambities. En wij waarderen uw eerdere inzet om ons hierover tijdig te informeren en de korting van tafel te krijgen. Ook uw insteek om het opvangen van de BDUR-korting door de gemeenten eerst incidenteel te doen kunnen wij waarderen. Daarmee blijft de druk op de rijksoverheid behouden nu ook wij als gemeenten door het Rijk niet financieel worden gecompenseerd voor de korting.</p> <p>Omdat de rijksmiddelen vanaf 2027 wel toereikend zouden moeten zijn, vraagt u ons om een incidentele bijdrage voor 2026. Wij willen u in dat verband echter wijzen op de bijgevoegde VNG-ledenbrief 'Weerbaarheid en veerkracht' die wij in augustus 2025 ontvingen. Daarin staat dat de rijksmiddelen die de veiligheidsregio's ontvangen voor noodsteunpunten uitdrukkelijk ook bedoeld zijn voor lokale activiteiten. Op basis daarvan verwachten wij in uw brief informatie over een uitkering van een deel van uw ontvangen rijksmiddelen aan gemeenten, voor de inrichting van noodsteunpunten. Uw vraag naar extra incidentele middelen voor deels hetzelfde doel staat daar haaks op.</p> <p>Uw constatering van belemmeringen in uw organisatie als gevolg van structurele financiële krapte herkennen en erkennen wij naar aanleiding van eerdere signalen. Wij vinden dit echter geen onderscheidend argument. We zien bijvoorbeeld een parallel met onze eigen organisatie, waar we ook aanlopen tegen te beperkte middelen voor het beleidsterrein veiligheid. Wel instemmen met uw vraag om extra financiële middelen en vanwege onze niet toereikende eigen middelen nee moeten</p>	<p>De rijksmiddelen dekken de programmakosten voor weerbaarheid ten behoeve van de Drentse samenleving. Zo wordt er dit jaar geïnvesteerd in een pilot noodsteunpunten. Er wordt dus geen geld uitgekeerd aan gemeenten.</p> <p>De programmabegroting weerbaarheid is in het AB VRD van 15 oktober 2025 besproken. Hieruit vloeit de incidentele vraag voor 2026 uit voort.</p>
--	---	---

	<p>blijven zeggen tegen de terechte noden van onze gemeentelijke medewerkers valt voor ons niet uit te leggen. Daar komt bij dat de voorgestelde begrotingswijziging ons onvoldoende inzicht geeft in het meerjarig perspectief. Dat komt onder meer doordat de bijdrage per gemeente in de bijlage van uw brief niet is uitgesplitst naar 'incidenteel 2026' en 'structureel/meerjarig'.</p>	
--	---	--